

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

**cu privire la admiterea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al
Republicii Moldova și de Procuratura Generală**

în cauza civilă

Ion Cheptene împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient
accesoriu Procuratura Generală

(repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire
penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată)

împotriva deciziei din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord,

(Dosarul nr. 2ra-196/25

NR. PIGD 2-22158044-01-2ra-11042025)

Stabilirea excesivă de către instanța de apel a cuantumului prejudiciului moral, acordat
în temeiul Legii nr. 1545/1998, necorespunzătoare gravității suferințelor reclamantului și
principiului echității.

Judecătoria Orhei, sediul Rezina - jud. V. Cuculescu
Curtea de Apel Nord - jud. E. Grumeza, N. Costăș, I. Parii

3 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererile de recurs declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Procuratura Generală,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 decembrie 2022, Ion Cheptene a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 8 aprilie 2016, SUP al IP Rezina a pornit cauza penală nr. 2016280181 pentru infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal („neglijență în serviciu”). În cadrul urmăririi penale în perioada 13.06.2017 – 12.08.2017, i-au fost aplicate măsuri de constrângere, obligația de a nu părăsi localitatea, iar la 15 noiembrie 2016 a fost suspendat provizoriu din funcția de medic igienist al Centrului de Sănătate Publică Rezina, rămânând fără sursă de existență.

3. La 22 iulie 2019, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, a pronunțat o sentință de achitare, constatând că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Sentința a fost menținută de Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 22 februarie 2021 și a devenit definitivă și irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 7 octombrie 2021.

4. Reclamantul a susținut că pe toată durata procesului (08.04.2016 – 7.10.2021) a fost nejustificat cercetat în calitate de bănuit, învinuit și inculpat, suportând prejudicii materiale și morale.

5. Având în vedere circumstanțele de fapt și durata îndelungată a procesului penal, a solicitat compensarea prejudiciului material și moral.

6. La 18 august 2023, reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând actualizarea salariului ratat în perioada suspendării din funcție (15.11.2016 – 2.01.2020) în sumă de 262 657,84 lei, raportat la rata inflației de 54,35 %, rezultând suma de 405 411,40 lei.

7. Totodată, a solicitat încasarea din contul statului, în beneficiul său 405 411,40 lei – salariu ratat actualizat cu rata inflației; 76 170,77 lei – contribuții la asigurările sociale pe perioada 15.11.2016 – 02.01.2020; 1 147 903,88 lei – compensarea pentru întârzierea achitării salariului, conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii; 56 582,20 lei – cheltuieli de judecată, inclusiv: 17 500 lei asistență juridică, 35 032,20 lei expertiză și 4 000 lei cheltuieli de deplasare; 500 000 lei – prejudiciu moral; 12 000 lei – cheltuieli de judecată în prezenta cauză.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin [hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 29 august 2023](#) cererea de chemare în judecată depusă de Ion Cheptene a fost admisă parțial.

9. A fost dispusă încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Ion Cheptene, a următoarelor sume: prejudiciu moral în cuantum de 75 000 lei; salariul neachitat pentru lipsa forțată de la serviciu în perioada 15.11.2016 – 02.01.2020, raportat la rata inflației, în sumă de 405 411,4 lei, cu obligarea Ministerului Justiției de a deduce din această sumă și a transfera în contul personal CPAS al reclamantului contribuțiile de asigurări sociale în valoare totală de 76 170,77 lei, calculate astfel: pentru perioada 15.11.2016 – 30.11.2016 – suma de 818,35 lei; pentru perioada 01.12.2016 – 03.12.2018 – suma de 1 636,65 lei/lună; pentru perioada 01.01.2019 – 31.12.2019 – suma de 2 869,68 lei/lună; prejudiciu material în cuantum de 56 582,2 lei; cheltuieli de judecată în sumă de 7 000 lei. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 13 septembrie 2023, Ministerului Justiției a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 29 august 2023 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Ion Cheptene să fie respinsă integral, ca neîntemeiată. Solicitarea a fost menținută prin cererea de apel motivată depusă de Ministerul Justiției la 31 octombrie 2023.

11. La 18 septembrie 2023, avocata Stela Lefter, în interesele lui Ion Cheptene, a declarat apel nemotivat prin care și-a exprimat dezacordul față de hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Rezina, din 29 august 2023, solicitând casarea parțială a acesteia în partea respinsă și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea apelantului să fie admisă integral. Această solicitare a fost reiterată prin apelul motivat declarat de avocata Stela Lefter, în interesele lui Cheptene Ion, la 27 septembrie 2023.

12. La 19 septembrie 2023, procurorul Ion Bernaz, reprezentant al Procuraturii Generale, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 29 august 2023, solicitând casarea acesteia și respingerea integrală a acțiunii formulate de Ion Cheptene. La 6 noiembrie 2023, apelul a fost înaintat în formă motivată, atât prin poșta electronică, cât și depus la cancelaria Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

13. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2023, apelul a fost restituit din cauza neînălăturării neajunsurilor, încheiere menținută de Curtea Supremă de Justiție la 20 martie 2024.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin [decizia Curții de Apel Nord din 11 februarie 2025](#) apelul declarat de Ministerul Justiției a fost respins. Apelul declarat de avocata Stela Lefter, în interesele lui Ion Cheptene, a fost admis.

15. S-a majorat prejudiciul moral dispus la încasare de la 75.000 lei la 100.000 lei. În rest, dispozițiile instanței de fond s-au menținut.

16. Ministerul Justiției a fost obligat să plătească în beneficiul lui Ion Cheptene cheltuieli de judecată suportate în instanța de apel în sumă de 2.527 lei.

17. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, la 8 aprilie 2016, în privința reclamantului Ion Cheptene a fost pornită urmărirea penală pentru infracțiunea prevăzută la art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal. În cadrul urmăririi penale, i s-a aplicat măsura de constrângere – obligațiunea de a nu părăsi localitatea în perioada 13.06.2017–12.08.2017, ceea ce a determinat suspendarea sa din funcția de medic igienist și pierderea veniturilor.

18. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22 iulie 2019, reclamantul a fost achitat, decizia devenind definitivă și irevocabilă la 7 octombrie 2021.

19. Reclamantul a solicitat repararea prejudiciului material și moral în baza Legii nr. 1545/1998: salariu ratat 405.411,40 lei, contribuții sociale 76.170,77 lei, cheltuieli juridice și expertize 56.582,20 lei; prejudiciu moral 500.000 lei.

20. Instanța de apel a constatat că dreptul la repararea prejudiciului a apărut odată cu achitarea definitivă și irevocabilă. Prejudiciul material și cheltuielile juridice au fost recunoscute ca întemeiate, în baza probelor anexate, și s-au menținut în cuantumul solicitat.

21. Cu privire la prejudiciul moral, instanța de apel a reținut că urmărirea penală și judecarea cauzei au durat peste cinci ani, reclamantul fiind pus sub învinuire și supus măsurii de constrângere, ceea ce a cauzat suferințe psihice considerabile și

afectarea imaginii profesionale. În baza art. 11 din Legea nr. 1545/1998 și art. 219 Cod procedură penală, instanța a apreciat prejudiciul moral suferit de reclamant.

22. Instanța de apel a majorat cuantumul prejudiciului moral de la 75.000 lei la 100.000 lei, considerând suma echitabilă și suficientă pentru compensarea suferințelor reclamantului.

23. Instanța de apel a respins apelul Ministerului Justiției ca neîntemeiat și a menținut încasarea salariului ratat, a contribuțiilor sociale și a cheltuielilor juridice suportate de reclamant.

24. În concluzie, apelul lui Ion Cheptene a fost admis parțial prin majorarea prejudiciului moral la 100.000 lei, iar restul pretențiilor materiale și cheltuielile juridice au fost confirmate în cuantumul stabilit de instanța de fond.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

25. La 10 aprilie 2025, Procuratura Generală a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă în întregime.

26. În motivarea recursului, a indicat că Legea nr. 1545/1998 prevede răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiuni ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești. Acțiuni procedurale legale, precum recunoașterea în calitate de bănuț sau punerea sub învinuire, nu atrag răspunderea statului.

27. Acțiunile procesuale realizate în privința intimatului Cheptene Ion au fost necesare și legale la etapa corespunzătoare a urmăririi penale. Probele administrate în instanța de apel au demonstrat lipsa vinovăției acestuia.

28. În lipsa unor acțiuni ilicite conform art. 3 alin. (1) Legea nr. 1545, prejudiciul moral pretins nu este reparabil, iar prevederile privind cheltuielile de asistență juridică nu se aplică.

29. Instanțele de fond și de apel au aplicat eronat normele de drept material și procedural, pronunțând hotărâri ilegale.

30. La 7 iulie 2025, Ministerului Justiției a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

31. În motivarea recursului, a indicat că hotărârile instanțelor inferioare sunt neîntemeiate, fiind întemeiate pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor și pe o interpretare contrară jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție.

32. Instanțele inferioare nu au demonstrat existența unor acțiuni ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale procuraturii. Pentru aplicabilitatea Legii nr. 1545/1998 este necesară constatarea acțiunilor ilicite conform art. 3 și art. 6, cumulativ. În speță, nu există probe că astfel de acțiuni au avut loc. Ion Cheptene a fost achitat, dar nu a invocat ilegalitatea acțiunilor organelor de urmărire penală sau ale procurorului, conform art. 218 și 313 din Codul de procedură penală. Conform CEDO, investigarea minuțioasă nu implică obligația de a declanșa anchete împotriva unui terț sau de a-l condamna.

33. Prejudiciul moral de 100.000 lei stabilit de instanța de apel este nefondat, întrucât nu există constatări ale unor acțiuni ilicite. Criteriul echității impune ca despăgubirile să fie compensatorii, fără a genera venituri nejustificate sau sume excesive pentru stat. Jurisprudența CEDO (Naddur c. Moldovei, Bogaticov c. Moldovei, Tristan c. Moldovei) confirmă că sumele acordate pentru prejudiciu moral trebuie proporționale și justificate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

35. Recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Procuratura Generală, vor fi examinate prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 1 septembrie 2023.

36. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

37. Art. 431 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. (2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. (3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. (4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

38. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

39. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare de la 01 septembrie 2023):

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

40. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

41. Art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: e) să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.”

42. Art. 2 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(2) Acțiunile ilicite sunt acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).”

43. Art. 3 alin. (1) lit. a), b) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.”

44. Art. 6 lit. a), b) din Legea nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare;

b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.”

45. Art. 11 alin. (1)-(3) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) Mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;

c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;

d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;

f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;

g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;

h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

(2) Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală.

(3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.”

46. Art. 2007 alin. (1) lit. a) din Codul civil:

„(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri:

a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.”

47. Art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

48. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată reține că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 11 februarie 2025, iar copia integrală a deciziei motivate a fost transmisă participanților la proces la 7 mai 2025, inclusiv prin poșta electronică (f.d. 62, vol. II). În consecință, recursurile declarate de Procuratura Generală la 10 aprilie 2025 și de Ministerul Justiției la 7 iulie 2025 se consideră depuse în termen (a se vedea pct. 36).

49. Completul de judecată, examinând recursurile declarate de Ministerul Justiției și Procuratura Generală împotriva deciziei instanței de apel, reține că obiectul litigiului îl constituie determinarea cuantumului despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat de acțiunile autorităților statului, în conformitate cu Legea nr. 1545/1998. Instanța urmează să verifice caracterul proporțional al compensației, prin raportare la criteriile legale și la principiul echității.

50. Analizând materialele cauzei, Completul de judecată reține că instanța de apel a determinat corect cadrul juridic și natura drepturilor încălcate, însă nu a respectat criteriile legale aplicabile la determinarea cuantumului prejudiciului moral. Prin urmare, se impune diminuarea sumei acordate inițial, astfel încât aceasta să reflecte în mod echitabil gravitatea prejudiciului suferit.

51. Din actele cauzei rezultă că, la 8 aprilie 2016, împotriva reclamantului Ion Cheptene a fost inițiată urmărirea penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal. În cadrul urmăririi penale, i s-a aplicat obligațiunea de a nu părăsi localitatea în perioada 13.06.2017–12.08.2017, ceea ce a condus la suspendarea din funcția de medic igienist și pierderea veniturilor. Prin sentința

Judecătorei Orhei din 22 iulie 2019, reclamantul a fost achitat, decizia devenind definitivă și irevocabilă la 7 octombrie 2021.

52. Circumstanțele menționate indică că instanța de apel a constatat corect că Ion Cheptene a fost atras ilegal la răspundere penală și are dreptul la despăgubiri conform Legii nr. 1545/1998 privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești. Acțiunea sa este întemeiată, având în vedere că achitarea sa a devenit definitivă și irevocabilă.

53. Coroborând normele legale citate privind repararea prejudiciului moral cauzat de organele de urmărire penală și de instanțe cu circumstanțele de fapt stabilite, Completul de judecată constată că drepturile lui Ion Cheptene au fost lezate, iar acestuia i-a fost cauzat prejudiciu moral.

54. Mărimea compensației se determină conform art. 11 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, unul dintre criteriile generale fiind echitatea, care impune ca indemnizația să reprezinte o despăgubire justă și completă.

55. Instanța de apel a constatat corect, aplicând legea materială, că prejudiciul moral cauzat lui Ion Cheptene este reparabil, însă suma de 100.000 lei acordată este exagerată și excesivă, în raport cu criteriile stabilite și principiul echității.

56. În această ordine de idei, Completul de judecată reține că, în perioada 8 aprilie 2016 - 7 octombrie 2021 Ion Cheptene a fost subiect al cauzei penale, având calitatea de bănuit, învinuit și inculpat. În cadrul urmăririi penale, i s-a aplicat măsura de constrângere – obligațiunea de a nu părăsi localitatea în perioada 13.06.2017 – 12.08.2017, ceea ce a determinat suspendarea sa din funcția de medic igienist și pierderea veniturilor. Astfel, timp de peste cinci ani, reclamantul a fost atras neîntemeiat și ilegal la răspundere penală, fiind audiat atât în faza urmăririi penale, cât și în faza cercetării judecătorești.

57. Raportând prevederile legale relevante la particularitățile speței, Completul de judecată menționează că, la cuantificarea despăgubirilor ce urmează a fi acordate reclamantului, trebuie să se țină cont de consecințele sociale și profesionale, imaginea și reputația profesională a persoanei, precum și durata încălcărilor drepturilor.

58. Completul de judecată constată că urmărirea penală și recunoașterea reclamantului ca bănuit, învinuit și inculpat au avut un impact semnificativ asupra vieții sale profesionale și sociale, afectându-i cariera și relațiile personale și cauzându-i suferințe morale ce au lezat demnitatea și onoarea acestuia.

59. Totodată, deși aceste acțiuni au generat prejudiciu moral, circumstanțele cauzei nu justifică quantumul stabilit de instanța de apel.

60. Având în vedere că reclamantul a fost învinuit de comiterea unei infracțiuni grave, că urmărirea penală și examinarea cauzei au durat peste cinci ani și că acesta a resimțit suferințe morale, dar ținând cont și de principiile compensării echitabile și rezonabile, suma de 100 000 lei acordată de instanța de apel este excesivă.

61. Completul de judecată apreciază că suma de 75 000 lei reprezintă un quantum rezonabil, reflectând o evaluare justă a daunelor compensatoare corespunzătoare gravității și naturii suferințelor psihice suportate de reclamant ca urmare a acțiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor de judecată. Scopul acordării daunelor morale este compensatoriu, nu punitiv.

62. Prin urmare, decizia instanței de apel urmează a fi modificată prin micșorarea quantumului despăgubirii morale la suma de 75 000 lei, sumă suficientă pentru a atenua suferințele psihice și fizice cauzate reclamantului și care este echitabilă și rezonabilă. Aceasta corespunde criteriilor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă (cauzele Șarban vs. Republica Moldova și Ceaicovschi vs. Republica Moldova).

63. Totodată, quantumul de 60 000 lei stabilit cu titlu de prejudiciu moral este în concordanță cu practica Curții Supreme de Justiție în cauze similare, în care despăgubirile au fost acordate în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 ([decizia 2ra-100/23](#), [2ra-913/23](#), [decizia nr. 2ra-1262/23](#)).

64. Ținând cont de cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursurile Ministerului Justiției și ale Procuraturii Generale și modifică decizia instanței de apel în partea ce ține de quantumul sumei acordate cu titlu de prejudiciu moral, prin diminuarea acesteia de la 100 000 (una sută mii) lei la 75 000 (șaptezeci și cinci mii) lei, iar în rest – menține decizia instanței de apel.

65. În conformitate cu art. 442, art. 444, 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursurile declarate de Ministerul Justiției și de Procuratura Generală.

Modifică decizia din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Cheptene împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, în partea ce ține de quantumul sumei încasate cu titlu de prejudiciu

moral, prin diminuarea sumei de la 100 000 (una sută mii) lei la suma de 75 000 (șaptezeci și cinci mii) de lei.

În rest, menține decizia din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat